

EDEN [Y 53]

Motivering

Bymiljö, ovanligt stor by, välbevarat bymönster och av skiftesreformen oförändrad bykärna.

Uttryck för riksintresset

Enhetlig bebyggelse av bostadshus och ekonomibyggnader i rödfärgat timmer, husen i oskiftade lägen med gårdarna på rad utmed bygatan. Bebyggelsen ligger utmed skogskanten och åkermarken breder ut sig framför byn. Fägata.

Landskapet i riksintresseområdet är tydligt uppdelat med Edsberget och skogen i nordost, fägatan längs skogskanten, den utsträckta bybebyggelsen, den raka byvägen och de stora flacka åkrarna mellan vägen och vattenlederna. Den tydliga funktionsuppdelningen av landskapet förstärks av den stora landskapsbilden där byn med odlingsmarker ligger på en upphöjd och avgränsad älvsandsplatå.

Originalkarta © Lantmäteriet

Hela byn flyttades till sin nuvarande plats före laga skifte 1860.

Kyrkvägen mellan Kläppsjö och Mo går genom Eden och gör det möjligt att uppleva det äldre rörelsemönstret i landskapet.

Ängsladorna är ett karaktärsgivande inslag i landskapet som berättar om det äldre jordbruket.

Det är en myllrande gårdsbebyggelse med ett stort antal hus på varje gård och vaga fastighetsgränser.

Det öppna och flacka landskapet skapar långa utblickar från gårdarna ned över odlingsmarken och sjön Gösingen.

Bebyggelsen karkatäriseras av det stora antalet timrade byggnader och den starkt dominerande färgsättningen i falurött.

Ekonomibyggnader som ladugårdar och stall ligger i anslutning till fägatan bakom byn.

Torpställena längs med Uman speglar de olika sociala förhållandena som fanns mellan och dagsverketorpere och bönderna i de större gårdarna.

Länsstyrelsen
Västernorrland

Besöksadress: Nybrogatan 15 och Pumpbacksgatan 19
Telefon: 0611-34 90 00

E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se
Webbplats: www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Detta material är framtaget i samband med länsstyrelsens översyn av riksintresseområden för kulturmiljövården under 2014. För mer information eller frågor kontakta Samhällsbyggnadsenheten eller gå in på länsstyrelsens webbplats under Samhällsplanering och kulturmiljö.